

သကုတ်ပထမ
ဗော်ကောံချိုင်မန်
ပုံက်ပေါ်ဗတိုက်ဂကူမန်ခေတ်ဏအ်

ချူ
နဲဗညာဟံသာ

သဘင်ရတုထဝ် ဟေချင်မန်တဲ ကောန်ဗဒ်ကျင်တဲ ဂကူမန်တအ် ဂွံဆီညာတ် ဂွံတီကောတ် ကြက်ရှ်သာ ဂွံမိင်ဂွံဗိုကောတ် နူကီခက်ခမ်ပျူတာ ဂွံဆီကောတ် ဗိုရုပ်ချီစရာင် ပရေင်ဟေပရေင်ဗွန်ဂတးဂကူမန်နာနာသတ်တဲ ဂကူမန်တအ် စိုတ်ခါတ်ဒက်ပတန်ချင် စိုတ်ခါတ်ပြိုင်ပကာန် တဝ်စွေဟ်သွက်အခေါင်ဇကု အခေါင်သွးဗွးဇကု အခေါင်ဂကူဇကု အခေါင်ချင်ဗွးဗွးဇကု ညးညးအဲအဲ ကြက်မက်ကျင်မာန်ရောင်။ ပွဲမုခ်လိက်ဂွံ “ဟေ(ဝါ)ပါတီ” ဟိုမှူးဂ်မုရော၊ နူကီလညာတ်မပကောံကျိဟ်ခွင်လဝ် ပွဲချင်မုးချင်ကောံလုတ်ကောတ် သဘင်ရေဟ်ပရေင်ချင်ကွာန် ခေတ်တို ပွဲချင်ဇော်ဇော်ဂမိုင်တဲ ချူပတိုန်သီကီဏာ လညာတ်ဂွံရောင်။ “ဟေ”(ဝါ) ဟိုဂးကောံမင်(ပါတီ)ဂွံ ပွဲခေတ်မွဲကီမွဲ အာတ်ကွာမွဲချင်ကီမွဲချင် မွဲဂကောံကီမွဲဂကောံ မွဲဂကူကီမွဲဂကူ ဗိုပံက်လဝ်အမိပ္ပါယ်ဟေ ဗိုပြင် ဒက်ပတန်လဝ်ဟေ နဲကဲအုပ်စုပကောံကံဟေ ဗိုလိုသုင်စောဲအဝီဟေကောံသတ်လိုခမ်ကပ်ရကမောန်ဟေ နာနာတအ်ဂွံ ကြက်ခွဲတုဟ်ခြာဗွန်ရ။ မုခ်လိမ်ဂွံ ဗွဲမက်တံညီကို အကောံအရာဂကူမန် ကောံအကောံအရာပစ္စုပ္ပန် ဒုင်သဇိုင်ကီပုက်ကောံဒှော်ဒှော် ပရေင်ချင်ကွာန် အပွဲချင်ပို ဗွဲတေင် အပွဲပုက်ဂကူမန်တဲ ဗွဲတံကျိဟ်ခွင်လဝ်ဂ် မိက်ဂွံသီကီ ချူကီလညာတ်ရ။

မူဟိုတ်ဒးဒက်ပတန်ဟေရော- ဗွဲကီပံက်ကွာ ကောန်ဟေဂမိုင်(ဒွါ)ဂွံ ကောန်ဟေချင်မန်တို) ဘာဂမိုင် ကျိဟ်ကောတ်တဲအိုတ်ရ။ ဟေမွဲမွဲ တိုင်ပွဲဟေချင်အိုတ် တင်ရန်တုအ်ဟေချင်အိုတ် ညံင်ဂွံအံင်ဇုး ကောန်ဟေ ကောံကျိပံက်သကီပံက်ဟေဂမိုင် မဒးရေင်တုင် ခမ်ကပ်ရရောင်။ ဟေဂွံ အတိုင်ဂွံတင်တရဟေဇကုလးလဝ်ဂ် နဲကဲလုပ် ပေါဗတိုက် ဆီကောံနာနာ ကြက်ဒးကောတ်အာ တာလျိုင်တဲ ဒးဗမံက်အာရုပ်ရောင်။

ဟေမွဲမွဲ နကီတုးလိမ် ပံက်လဝ်အမိပ္ပါယ် တုဟ်ခြာကီလေဝ် ကောန်ဂကောံဂမိုင် ကောန်ဟေဂမိုင် စိုတ်လိုဒုင်ဂိုင်ကောတ်လဝ်နဲ ဒးဒုင်စမ်စတ်လညာတ်ကောန်ဂကောံဇကု ကောန်ဟေဇကုလျိုင်ရ။ မူဟိုတ်ရော- ကောန်ဟေမွဲမွဲ ဟံကွးစိုတ် ဟံပြေစိုတ် ဟံကျိဟ်ကောတ် သဘင်ရေဟ်ဇကု လုပ်ကောန်မံင်ဒိုတ် တင်ယောင် ယာ အပွဲစိုတ် ကြက်မက်ကျင်ရောင်။ ဒုင်သဇိုင်ကီ တင်ဟံပြေစိုတ်ဂမိုင်တဲ ပရေင်ပါပါဟိုက် ခွဲသကာတ် မြဟ်ကျင် ထေပှောတ်ကျင် အကြာကမောန်ဟေကီကောန်ဟေတအ်ဗွန်ရောင်။ ဂွံတင်တရဟေ(ဝါ)ပပ်လသီဂွံ လေင်ဂိတု လေင်သွာဒးကလေင်သေ့ဂ်ဂွံစမ်စတ်ရ။ ဟေမွဲမွဲ အတိုင်ဂွံတင်တရကျိပံက်သကီပံက်ဟေလးလဝ်ဂ် မွဲသွာ ကီမွဲသွာ မွဲပုက်ကီမွဲပုက် မွဲအကောံအရာကီမွဲအကောံအရာ သေ့ဂ်ဂွံစမ်စတ်ဗွဲတံဟာကီဒို ဟံဂတာပ်အခိုင်ကီဒို ကောန်ဟေတအ် ဝီဝိုင်ကျင်လတူဂွံတင်တရဟေဇကုတဲ ကမောန်ဟေလးလဝ်ဂ် ခွဲယောင်ယာ ခွဲလိုလာ်ကျင် မာန်ရောင်။

ဟေချင်မန်တိုဂွံတန်တကျင်ဗွတ်(၅၀)သွာဂ် ဂွံတတ်စက်ကျင် တင်ဝါတ်ဂါတ် အကြာဘဲအန္တရာယ်လမျီု ဂ် သေ့ဂ်ဂွံပကောတ်မုး ဟေဒိုဗွတ်(၅၀)သွာ ဒုင်စမ်စတ်ကျင် လတူအကောံအရာ(ဝါ)အကြာခိုဟ်ကို ပရေ ဗွတ်ကီဒးရောင်။ အတိုင်သီကီကျင် လတူတေအ်ဂ်ဟေင် “ဂွံတရ”ဟေဂွံ နှိမ်ဇုတ် ကမောန်ဟေ ဇာပ်ဌာန ဇာပ်ပိုင်ချင်တဲ တုပ်ညံင်ရဲချင်ဝဏ်မိဇော်တဲ ဒးပတပ်မံင်သေ့ဂ်ရ။ အွာရပ်သေ့ဂ် ယောင်ယာမုး အကြာမြကျာဂ် ဂျင်ဗိုက်အာမာန်ရောင်။ ဒှဲဂွံ ဟေဂ်တုပ်ကျိမွဲတဲ ကျိပံက်သကီပံက်ဟေ တုပ်ဟာကို ဗစိုပ်ရပ်သေ့ဂ် ရောင်။ ဂွံတင်တရဟေ တုပ်ကီသေ့ဂ်(ဇော့ဂ်)ရောင်။ ကောန်ဟေ တုပ်ဟာကို မှိုဟ်ချိုက်မံင်ဂျင်ရ။ ဂျင်ဂွံစက် အာ ဝီဇော်တဲ ဂွံစိုပ်သင်ဂ် အလုံမှိုဟ်ကျိက်ဂျင် ဒးကလင်အမိင် သကီပံက်ဂျင်ရောင်။

ဗွတ်(၂၀/၃၀)သွာ မှိုဟ်ကောန်ကမောန်ဂကောံဂမိုင် ကောန်ဟေသွတ်ဟေဂမိုင် တန်တကိုအကောံ အရာကောံအစောမ်ရ။ ညးကီညးကောန်ကျင်ရ။ ဟေဇကုကောန်မံင်ဂ် ဂွံတင်တရဟေလးလဝ်တဲ အတိုင်လးလဝ် ဂွံတရဂ် ညံင်ဂွံအံင်ဇုး မုဇကုဒးကောန် မုဇကုဒးကောတ်တာလျိုင် သတ်လိုဒးပြိုင်သွာနဲကဲ အခဏ်လိုဒးဗပေင်

ဒြဟတ်-ခွန်၊ ပညာသင်္ဂဟဒေသနာလင် သျှင်ပတိန်ကဆင်၍ ဇာပ်ကောန်ဗော် ဒေဒင်စမ်စတ်ရောင်။ ဗော်မဲ့အဝို ဗိုပြင်ချင်ဟုံသေင်၊ ညးချင်ကွာန်တအ် ရဲဒ်ပတိန်လပ် နကိုမဲဟုံသေင် မိုဟ်ဂမၠိုင်တုပ်စိုတ်တဲ ဒက်ပတန် ဒက်ပတိန်လပ်ရ။ ဒုင်သဇိုင်ကို တင်မိုဟ်ဂမၠိုင်တုပ်လပ်စိုတ် သီကိုလပ်၍တဲ ဗော်ဖျေံဂွံတရံ ပရေင်ကမ္မာန် ၍ ဗော်ရ။ အတိုင်ဗော်ဖျေံကျင် ဂွံတရံ(ဝါ)ပပ်လသီ၍ ကောန်ဗော် ကောန်ဂွံ၊ ဟုံဂွံ ဇူးကိုကျပရဲကိုလလေင် ဖို အိုတ်သို၍ ဒေဒင်သေ့ဂွံစမ်စတ်ပါပါမာန်ရ။ ဒုင်သဇိုင်ကို သဘဓရံဗော်သက်သက် ဟုံကလေင်သေ့ဂွံ ဂွံတရံဗော်ကို ဗော်အာသုဇ်မိုင်ဟုံမာန် ဟုံဒုင်သဇိုင်ကို သဘဓရံတဲ ဆစိုတ်အတိုင်ဂွံတရံဗန်လပ် ညာ်ကမ္မာန် ညာ်မိုင်တဲ ဗိုဇုဉာတ် ဇုဉာတ် ကောန်ဗော် ဗိုဇုဉာတ်ဇုဉာတ်ကောန်ဗော် ပရေင်အာကျိပ်အပွဲဗော် ခွဲယောင် ယာကျင်မာန်ရ။ ပရေင်အာကျိပ်ဗော် ဂွံချိန်လျ ဂွံယောင်ယာဝံ အပွဲပုဂ္ဂိုလ်တု၍မဲ့တု ခွဲဟုံဆာန်ကို ညီညါခြင် သာ နွံကျင်ကိုလေပ် ပြဿာသေ့ဟုံဇော်ရ။ ဆဂး-ယပ်ရကောန်ဗော်ကောန်ကျိပ်သ္တုဉ်ဗော်ဂမၠိုင် သဘဓရံထကး ကျင် ဂွံတရံထကးကျင် လစံစိုတ်ကောန်လညာတ် ထကးကျင်၊ ဟုံဒုင်စမ်စတ်လညာတ်ဇုဉာတ် ပါတးကျင် လညာတ်မိုဟ်မွဲလပ်မုး ဓရံညီသာကောန်ပြဿာအပွဲဗော် ကြက်ခွဲမက်ကျင် ဇော်ကိုဒြဟတ်ရ။ ပွမကေပ်သု ဒကေပ် အကြာသဘဓရံဗော်ကိုဂွံတရံဗော် ဒေသေ့ဂွံစမ်စတ်မံင်ညံင်ရ သွာရပ်သေ့ဂွံမဲ့ ဂွံတတ်စက် စီဇော်ရောင်။

ဗော်ဟိုမုးဂွံ ဒုင်သဇိုင်ကိုသဘဓရံဗော် တိုင်ပွဲဗော် တင်ရန်တုအ်ဗော်တဲ ခွဲစိုပ်တရံဟုံသေင်ဏီရ။ ဒ်အလုံဗော် ကောန်ဗော် ဂွံဗဟ်မာ်ရပ်ရကမ္မာန်ဂွံ နကိုသေ့ဂွံ ဒေသ္တုသုဒတန် “သေ့ဂွံဗော်”ရ။ သေ့ဂွံဗော် ဂွံ ဒုးဏအ်ညံင်ရမ္မာ်ဂွံ(ဝါ)ဇုတ်ဟံရံဂွံ တုပ်ဗွာတဲ ထိုင်ဒက်လပ်ဂွံ ညံင်ရဲသုဟုံဂွံလုပ် ညံင်ရဲဂွံဒုး ဘဲလပ်ကျာမာန်ရ။ သေ့ဂွံဗော်ဂွံ အဝိုဗော်ဟုံသေင်ရ။ ကောန်ဗော်ဂမၠိုင်(ဝါ)မိုဟ်ကောန်ကမ္မာန်ဗော်ဂမၠိုင် အကြာဇော်ကိုဗျောက် အကြာကဆင်လတူကိုကဆင်သွပ် အကြာပရေင်ရပ်စပ်ဩန်အံ ဗော်ကောန်အကြာ ရပ်စပ် ပြဿာကော့ ဂဗုတ်အမုၢ်အရာတအ်၍ ဒ်ဇောန်ဏအ်ရ။ ဟိုမဲ့သုဉ်းမုး ဒ်အရာဓတ်ကွက်ကို ပရေင်စန်ယာ၊ ပရေင်သုဟ်တု။ ပရေင်သုဉ်း အပွဲဗော်ရ။

တင်ဇော်ပန်တင်ဂွံ သေ့ဂွံစမ်စတ် သီကိုသုလညာတ်ကေတ်လပ် ချိုက်ချိုက်ပေပ်ပေပ် ကူးကူးမးမး ဗွဲမစိန်ဝိုန်မုး ဗော်ကို အံင်ဇူးရ။ သဘဓရံဟုံဒုင်စမ်စတ်ကို ဂွံတရံဗော် တင်ရန်တုအ်ဗော် ဟုံဒုင်စမ်စတ်ထက်ခပါ ကို ဓရံဒုင်ဂိုင်ကေတ်ဗော်မုး ဗော်ဟုံအံင်ဇူးရ။ ဗော်ဂွံ ကမ္မာန်မိုဟ်မဲ့ မိုဟ်ဓါပိဟုံသေင်ရ။ ဗော်ဂွံဟောင် ဒ်သဇိုင်တဲ ကောန်ကမ္မာန်ကေင်ကာ ကောန်ချင်ကောန်ကွာန်ရ။ ဟိုတ်နူမိုဟ်ဂမၠိုင် တုပ်စိုတ်တဲ ကောန်မံင် သွက်ဂွံကောန် ကေင်ကာ ကောန်ချင်ကောန်ကွာန်ဂမၠိုင်တဲ “ဗော်ပရေင်ချင်ကွာန်”သုဉ်း ခုတ်ခကော်ကျင်ယု ရ။ ပွဲအရာသေ့ဂွံစမ်စတ် အဓိပ္ပါယ်ဗော်ဂွံ စပ်ကိုလညာတ်ပရေင်ချင်ကွာန် ဟိုတ်မဲ့ကိုမဲ့ ခွဲတုဟ်ခြာလေပ် ကိုလေပ် “ဗော်(ဝါ)ပါတီ”ဂွံ အတိုင်မိုဟ်ကောန်ဗော်ဂမၠိုင်သီကိုတုပ်လပ်စိုတ် ဒုင်ဂိုင်ကေတ်လပ်၍ ဒ်ဗိုဟ်ကွက်ရ။ မိုဟ်ကောန်ဗော်မဲ့ဟုံ ဟုံရဲသေ့ ဟုံမဲ့ကိုဓရံပတေ့ ဟုံစွဲငုဟ်မးလတူတာလျိုင် ဟုံသုစုတ်သမ္ဘိအကြာပုဂ္ဂို ကုပုဂ္ဂို မိုဟ်မဲ့ကိုမဲ့မုး ဒ်လက်ကျန်ဗော်မဲ့ထကးပြီးရောင်။

ပွဲခေတ်ပိုဏအ် ဂကောံဂမၠိုင် မံက်ကျင်တဲ ဂကောံလှိုကလေင်ဆုတ်ယောင်ဇော်အာရ။ ပွဲတေ့ ဂကောံမန် မသုသဇိုင်ပွဲတိညာ် ချင်သေံဂမၠိုင် မွဲဂကောံကိုမွဲဂကောံမံက်ကျင်ရ။ ဆဂး-ဂကောံဂမၠိုင်(ဝါ)ဗော် ဂမၠိုင်ဂွံ ဟုံဒုင်စမ်စတ်လပ် လတူသဘဓရံ၊ လတူတင်ရန်တုအ် လတူဂွံတရံကောန်လတူဓရံဒုင်ဂိုင်ကေတ် အတိုင်သေ့ဂွံဗော်ဇုဉာတ် အွာကိုကွး ကျိပ်သကိုပ်ကိုကောန်ရဲ ပြဿာမံက်ကျင်တဲ ဂကောံ(ဝါ)ဗော်လှို ဒေဆုတ်ယောင်ဇော်အာရ။

ပွဲသရုပ်တုန်-ဗော်ဟိုမုးဂွံ မိုဟ်ဂမၠိုင်တုပ်စိုတ်တဲ နကိုတင်ရန်တုအ်တုပ်၊ သဘဓရံတုပ်၊ တိုင်ပွဲတုပ်၊ ဓရံဒုင်ဂိုင်ကေတ်တုပ်တဲ ဒုင်ချိုတ် ဒုင်ဖအိုတ်လမျို ဒုင်စေက်ကာယ ဒုင်သုးဖိုအတ္တဇုဉာတ် သွက်ကောန်ချင် ကောန်ကွာန်တအ် ဂွံမံင်အားဗွဲမသုဟ်တု၊ ပွဲမသုဉ်းယောင်ယု၊ ပွဲမကိတ်ညီကို အခိုင်ကောံအကောံအရာ ပွဲချင်မိုဟ်တဲ ကျိုက်ရ။ ဗော်ဗွဲတုမုး ဒေပဠေပ်ဒေပဠေပ်ရ။ ကောန်ဗော်ဗွဲတုမုး ဒေကို ဒေဂံင်ကိုဒုဟ်ဒဏီရ။

ဟော်ၤၤနီၤလုၤမွဲး ဒးထံက်လဘာ်ရ။ ဟော်လညာတ်ဒစောၣ်မွဲး ဒးကိုအခိုင် ဒးကောတ်အခိုင် သီကီရ။ ဟော်စိုပ်ကရေပ်
မွဲး ဒးကွဲးရံၣ်နဲကဲတိုရ။ ဣဝံၣ်ဟော်ဒးကျိက်ကောတ်လဝံၣ်တဲ ဟော်ဝံၣ် ဒးသွဒတန်ကိုကူရ။ ဂကူဂံၢ် ဒးသွဒတန်ကိုဟော်ရ။
ဟော်ကိုဂကူ ဂကူကိုဟော် (ဝါ) မှိုဟ်ကောန်ဟော်ကို မှိုဟ်ဟံၣ်ကောန်ဟော် ၊ ဟံၣ်ဒိမ္မဲပဋ္ဌာပ် ဟံၣ်ပံၣ်တောဲ ဟံၣ်
ဆက်စပ် ဟံၣ်ဒုင်သဇိုင် ဟံၣ်တဲမွဲကိုခိုဟ်မွဲး မှိုဟ်ဒုဟ်ဇော်ဂီၢ်အိုတ်ဂံၢ် မှိုဟ်ကောန်ကမ္မာန်ဟော်သက်သက်ဟံၣ်သေၣ်၊
ဟံၣ်တဲမုဟံၣ်ကောန်တဲ ပတိုန်နီၣ်ဟံၣ် ဟံၣ်တဲကောန်ဂံၢ်လေဝ် ဒုဟ်နွံမံၣ်ကိုရ။ ဟံၣ်တဲဂံၢ်ရ-မူဟံၣ်တဲဒးကောန်ကမ္မာန်
ဟော်ဂံၢ် ကလေၣ်သေၣ်မွဲတဲ ဟော်ဝံၣ်တိုၣ်ပွဲ ဟော်ဇောၣ်အံၣ်ဇုး အတိုင်တင်ရန်တုၣ်အံၣ်ဟော်ဟော် ဒုရိုဟ်ကွက်က
မ္မာန်ဟော်ရောၣ် ကိုဏာလညာတ် ဗွဲမလူတပ်တးရ။ တဲဆဝံၣ်ရ။

လိခ်လညာတ်
ဟော်ချင်မန်တိုကောံဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ခေတ်ဏာ်
ချူ-ဗညာဟံသာ

ဟော်ချင်မန်တိုကောံဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ခေတ်ဏာ်ဝံၣ် ချဲဆက်စပ်ကိုသဘာ်ခရ်ဟော်(ပါတီ)ကိုဂံၢ်တရ်ဟော်
(ဂံၢ်တရ်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဟော်)မံၣ်ရ။ ဟော်ကော်ဂး(ပါတီ)ဝံၣ် ဒုဂကောံအာကျိပ်ပရေၣ်ချင်ကွာန် ဒုဂကောံကျိပ်သကိုပ်
ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဂံၢ်ပိုင် ပံၣ်ကောံအာကျိပ်တဲ ဟော်ဗိုၣ်ကမ္မာန်ချင်ဒ်တမ်ရ။ ပွဲခေတ်ပိုဏာ် ဟော်(ကော်ဂးပါတီ)
ပရေၣ်ချင်ကွာန် မွဲဂီၢ်ကိုဗိုၣ်ရ။ ချင်ဇော်ဇော်ဂံၢ်မွဲး သုၣ်စောဲဝေါဟာရ ပရေၣ်ချင်ကွာန်မပ္တံကို (လေတ်ဘာရ
လေဗာ၊ ကွန်ဆာဟော်တမ်၊ ဒီမင်ကရေၣ်ကံ၊ သိုၣ်ယျာပ်လေဝ်)သံၣ်ဝံၣ် ခုတ်ခံကိုယု၊ ဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ရ။
ဟော်ချင်မန်တိုၣ် ထံက်ရံၣ်ကောတ်ယုဟော်မွဲး (ဟော်-ဒက်ပတန်ကောတ်ချင်မန်တို) သံၣ်ဝံၣ် ဗွဲယေဘုယျ ပံၣ်အဓိပ္ပါယ်
ဂံၢ်ကိုရ။ ခေတ်ပိုဏာ် တင်ကော်ချပ်ကို(ဟော်)ကော်ဂး ပါတီပရေၣ်ချင်ကွာန်ဂံၢ် မဒးသေၣ်ဂံၢ်စမ်စတ်ရ။ ကျိပ်
သကိုပ်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဂံၢ်ပိုင် ပွဲခေတ်ပိုဏာ် သံၣ်လီၤညးတအံၣ် သုၣ်စောဲဝေါဟာရ ပရေၣ်ချင်ကွာန်ခေတ်ဂံၢ်
တရ် လညာတ်ဟော်ညးတအံၣ် ချူဇန်သေၣ်မွဲ စမ်စတ်လညာတ်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ညးတအံၣ်ဂံၢ် ထံက်ရံၣ်ကောတ်
ဟော်ရဲမာ်ချင်ညးကိုညးမွဲး သေၣ်တီကောတ်ကွးကွးဗူးဗူးမာန်ရောၣ်။ လိခ်လညာတ်ဝံၣ် တင်နင်ပကောံပကောံဝံၣ်လဝ်
တင်ကာတေၣ်ဂံၢ်ပိုင် သေၣ်မွဲအာတဲ စမ်စတ်ချူပတိုန် သီကီအာ သွက်အနာဂတ် ဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်(ဂကူမန်)
ခေတ်ဏာ်ရောၣ်။

ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဝံၣ် ဒုပရေၣ်သောၣ်ကလးပြဿာ ကောန်ချင်ကောန်ကွာန်ရ။ ဒုကမ္မာန်ရေၣ်တုၣ်ကောင်
ကာ သွက်ကောန်ချင်ကောန်ကွာန်ဂံၢ်ပိုင် ဝံၣ်ယိုပ်ယာပ် လတူပရေၣ်ချင် အာကျင်မံၣ်စံၣ် ကမ္မာန်လမျိုင်လမျိုင်
ပရေၣ်ထတ်ယိုက်၊ ပရေၣ်ပညာ၊ ပရေၣ်ဗိုက်ဖျာဒ်တမ်ရောၣ်။ ဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်မွဲမွဲ မပ္တံကိုဟော်ချင်မန်တို
ရောၣ် ဟော်(ဂကောံဒီမင်ကရေၣ်သီ ကောန်ဂကူမန်) တအံၣ် ဝံၣ်ကောတ်ပေါ်အံၣ်ဇုး နကိုသဘာ်ခရ်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဂံၢ်
မဒးဒုင်စမ်စတ် လညာတ်ပရေၣ်ချင်ကွာန် ဟော်ဇောၣ်ရောၣ်။ ဣဝံၣ်-ရိုဟ်ကွက်ပရေၣ်ချင်ကွာန် ဝံၣ်ဆက်ဇော်မောဝ်
တံတက် ကောတ်အာပေါ်အံၣ်ဇုး နကိုမုခ်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ရ။

ပွဲခေတ်ပိုဏာ် ဟော်ပရေၣ်ချင်ကွာန်ဂံၢ် ဗွိုင်ချဲသွဲလးကျင်ရ။ ဟော်ပုန်ဂတးဂံၢ်ပိုင် ဒးဆက်ဆောံကို
ဂကောံနာနာ ဂကူနာနာ ချင်နာနာတဲ ဒးဒုင်စမ်စတ်ကျင် လတူသဘာ်ခရ်ပုန်ဂတးရ။ ပုန်ဂတးရပ်လွဟ်
လတူဂွးတိ ပွဲခေတ်ပိုဏာ် ယအံၣ်ဇော်ကျင်တဲ ပုန်ဂတး နကိုသဘာ်ခရ်ပရေၣ်ချင်ကွာန် လုပ်ကောတ်ကျင်ဒွဲရ။
ချင်တုၣ်အာဝံၣ်ဗွဲမဂီၢ် ပြင်သွဲအာနဒ် ချင်ဒီမင်ကရေၣ်သီ(ဝါ) ချင်မူကိုခေါင်အာဝံၣ် အုပ်ဓုပ်ဂကူဇောၣ်ဇောၣ် (ကော်ဂး
မံၣ် ကံကုသိုၣ်ဇောၣ် ဇောၣ်ဖန်ဖက်ကောတ်ရ) ပွဲအကြာဂွးကဝိပိုဏာ် ပြင်သွဲမံၣ်သောတ်ပရေၣ်ချင်ကွာန် နူကိုသောဝ်
တုၣ်အာဝံၣ် နွံဗဒ်ကို သောတ်ဒီမင်ကရေၣ်သီဂံၢ် ဂကောံအေဝ်သလာမ်တအံၣ် ဝေၣ်ကျင်ပုန် ဝါဒ(ဒုင်သဇိုင်ကိုခရ်ပတေၣ်
လတူသာသနာ) တဲ အာရီၤချင်ဇော်ဇော် မပ္တံကိုချင်အမေရိက၊ ယူရောပ်၊ လတူဆက်စောံ သောတ်ပရေၣ်ချင်
ကွာန် သောံပြင်သွဲဂံၢ် လဂါလဇဲအာပုန်ရောၣ်။ မွဲအဆက်ပုန်-ငုဟ်ဗွင်ကွေၣ်ခါတ် ကျင်တိုန်ကို ဩန်ဒလော

ငှါဟ်မး ယအ်စံက်ကျင်ကို၊ ကောန်ချင်ဖွေ်ဖွေ်ဂမၠိုင် ခတ်စပ်ကိုသိုဌာန်ဂြိုဏ်တိုန်ကျင်ကိုတဲ ဝံက်အခိုင်ကိုဒြဟတ် လတူ ပရေင်ချီစရာင် ပရေင်ပြင်သွဲ သွာတ်ပရေင်ချင်ကွာန်ဂ် ချင်ဖွေ်ဖွေ်ဂမၠိုင် အသိုင်ဟံသကာတ်မြဟ်ကွေံ ကွေံရ။ ဟိုမွဲသတ်ပွန်ဂ် ပရေင်“အပွဲချင်” ညးကိုညးဂ် ဟော်ညးကိုညး ဒးကောန်ကျင်တဲ ဂွံတရံ ပရေင်ချင် သအာင်ဂ် ချင်ဖွေ်ဖွေ်မွဲမဂ်ိုင် ဒးယုအ်စံက်ကျင် အသိုင်အတိုန်ရေင်။ တင်ဝံလေဝ် မဒးကောတ်ခဏ်လုတ်ကိုရ။

ဟော်ပရေင်ချင်ကွာန်မွဲမွဲ ဝံဖွေ်မောပ် ဝံအံင်ဖွေ် ဒးကောတ်ဒွန်နာနာသတ်ရေင်ဂ် မဒးကောတ်ခဏ်လုတ် ရေင်။ ပွဲခေတ်ပိုဏ်အ် ကျိပ်သကိုပ်ပရေင်ချင်ကွာန်ဂမၠိုင် ဆစိုတ်ဗုတ်ပညာညီညဉ်ဓရ် ဟံရမ်ဂပ်ရ။ တင်ကော် ချ လတူပြသွာတ်ပရေင်ချင်ကွာန်ဂ် ဖွေ်တိုန်ကျင်ရ။ သာဓကတုန်-မွဲအလုံဂွးကပ် ဂြိုဏ်ကျင်ကို ဥတုရာသီဖက်ပွန် တဲ အလိုအသီမွဲအလုံဂွးကပ်ကောံကုလသမဂ္ဂ ဒးကောံကောံခရီုဖွေ် ပွဲချင်ဗာလီတီမင်ဗွက်သတ္တဟဏ်အ် (ဒီဇြေမ်ဗာ ပထမသတ္တဟ)ဂ် သွာတ်တီကောတ်ရ။

ကောန်ဂကူမန်မွဲမဂ်ိုင် ပွဲတေင်သွတ်မန်မွဲမဂ်ိုင်ဝံ စိုတ်ခါတ်ကြံဉ်မိုဟ်ကျင် လတူသတ်ခရ်ပရေင်ချင် ကွာန်ရ။ တင်ယောင်ယာမံင် အပွဲကမ္မောန်ဟော် အပွဲကမ္မောန်ဂကောံ အပွဲကမ္မောန်သွာင်နာနာဂ် ဗုတ်ပညာနွံ ပါ်ပါ်ဟိုဂး သီကီကျင်ရ။ ဣဝံ တင်ပြင်သွဲ အပွဲပွိုင်ပရေင်ချင်ကွာန်ဂကူမန်ရေင်။ ပြသွာတ်အပွဲဟော် မပ္ပံကို ဂွံတရံဟော် သဇိုင်ပရေင်ချင်ကွာန်ဟော် တင်ဒေတ်ဗက်ကောန်ဟော် ပရေင်စီရေင်ကောင်ကာ အပွဲကမ္မောန်ဟော် မပ္ပံကို နဲကဲခေတ်တို စပ်ကိုနဲကဲချူမူကမ္မောန် ဒုင်စမ်စတ်လတူကမ္မောန်၊ သေဝ်ဂွံတင်ချီန်လျကမ္မောန်၊ ဒုင်စီရေင်လတူခိုဟ်-ပရေံ ဗွတ်ဒး-လတူကမ္မောန်ပွိုင်မွဲဂိတု ပွိုင်ပိဂိတု ပွိုင်တြိဂိတု ပွိုင်မွဲသွာတ်သံဝံ တင်ကော် ချ လတူကမ္မောန်ဟော်ဂ် ခွဲအာတ်မိက်ကျင်ရ။ တင်ဒးဒုင်ဇန်ကျင် ကမ္မောန်ဂကောံဂ် ကောန်လောဟံသေင် ဂကောံဗျောတ်ကိုဒ်ဖွေ်ကိုဒ် တင်ဝါတ်ဂါတ်နွံမွဲမဂ်ိုင်ရ။ လညာတ်ဟံတုပ်ဂ် စွံလပ်ကွာရ။ ကမ္မောန်ဂကောံ ဝံအံင်ဖွေ် မိုဟ်ကောန်ကမ္မောန်ဂကောံမွဲတုက်မွဲတု ဒးဆက်ဆောံဟိုဂး ချေင်သ် ရှေ်သေ် လတူတာလျိုင်ကို အခေါင်အဝီရေင်၊ သဇိုင်ပရေင်ကမ္မောန်ဟော် ဌာနအိုတ်သို သကိုပ်ဌာန ကမ္မတီကဆံင်ကဆံင် နူကွာန်ရး၊ ပွိုင်တိုက်၊ ပွိုင်ချင်၊ ခရိုင်ဂမၠိုင် ရပ်ကမ္မောန် ဟံဒိုင်ကျိက်မွဲး ဟော်ကို ဂကောံကိုဖွေ်ကိုဒ် ဗျောတ်ကိုဒ် ချေံ ဆိုတင်ဝါတ်ဂါတ်ရေင်။

ဟော်ပရေင်ချင်ကွာန် ဂကူမန်ခေတ်ပိုဏ်အ် ဒးဆိုဂဗ တင်ပြင်သွဲမွဲမဂ်ိုင်ဏီရ။ မိုဟ်သွစးဂကောံဗျောတ် ဗျောတ် ဂကောံဖွေ်ဖွေ် ကျိပ်သကိုပ်ဂကောံမန်ဂမၠိုင် စိုတ်လိုဒက်ပခိုင်လပ် ဂကောံညးကိုညးတဲ ကောန်ချင် ကောန်ကွာန်ဂမၠိုင် ကောန်ဂကောံ ဂကောံညးကိုညးဂမၠိုင် ဝံကျိဟ်ကောတ် သတ်ခရ်ဟော်ပံင်ကောံအာကျိပ် (သဟာ) အဝီကောံတာလျိုင်ကမ္မောန်ကောံတင်ရန်တအ် ဂကောံဇကု ဝံအံင်ဖွေ် သာလိုဇကုကောန်မံင်ရော မဒးဒုင်စမ်စတ်ပွန်ရ။ ဂကောံပရေင်ချင်ကွာန်ခေတ်ပိုဏ်အ် ဩန်ဂကောံဟံမွဲတဲ ကောန်ကမ္မောန်ဂကောံဟံဝံ သံဝံ ကရောတ်ဟိုတိုန်မွဲမဂ်ိုင်ရ။ ဩန်ဂကောံဝံဂြိုဏ်တိုန်ကို အစောမ်စရာဲကောန်ဂကောံဝံသွိုင်တိုန်ကို၊ နဲကဲ ရပ်စပ် အုပ်စုပ်ကောပ်ကောံဩန်ဂကောံ ဝံချိုတ်ပျိုတ်ကို ပရေင်စီရေင်ပြမာန် အပွဲဂကောံဝံဒိုင်ကျိက်တိုန်ကို တင်မဒးကလေင်ပလေပ်ပလေတ်ဂမၠိုင်ဂ် မဒးသေဝ်မွာ်အာပွန်ရေင်။ ဂကောံမန်ဂမၠိုင် ဝံဒက်ပတိုန် ဂကောံ ပံင်ကော်အာကျိပ်ဂ် နူသွာံ ၁၉၉၅-ဂကောံညီသွဟ်ဂကူမာန်ခပတမ်ကျင်တဲ ၂၀၀၆-ဏ်အ်ဂ် ဂကောံတို ကော်ဂး (ဂကောံအမ်အေယူ) ကြက်မံက်ကျင်ရ။ ဂကောံဖွေ်ဖွေ်ဗိုပြင် သမဂ္ဂ(ဝါ)ကွန်ဂရက် ဝံမံက်ကျင်ဂ် ကျိပ်သကိုပ်ဂကောံမန်ဂမၠိုင် သာလိုချူဇန် သီကီဇန်တပ်တးအာ ဂွံတရံဂကောံ၊ ဗိုပြင်ကမ္မောန်ဂကောံ၊ သဇိုင်သွာပ်ဂကောံ တင်ရန်တုအ်ဂကောံတဲ နဲကဲလို ဗမံက်ရပ်ရံ ဗိုပြင်လိုကောန်ရေင်တုင် အဝီသတ်လို သုင်စောဲအာဂ် ဒ်ရိုဟ်ကိုဟော်ပရေင်ချင်ကွာန် (မန်တို)ရေင်။